

REPORT/ RAPOR

Submitted to: TACSO Turkey Resident Advisor
Gönderilen kişi: TACSO Türkiye Ülke Koordinatörü

Submitted by:
Gönderen kişi/ kurum: Dünya Engelliler Vakfı

Activity and subject:
Etkinlik ve konu: Dünya Engelliler Birliği Kurultayı ve Evrensel Tasarım Çalıştayı,

Place and date of performed activity/training/event:
Etkinlik/toplantı/ eğitimin yeri ve tarihi: 22-23 Ekim 2011/İstanbul-WOW Hotel&Convention Center

Data on participants (Total number of participants, Age and gender distribution, Working areas, Region/ province etc):

Katılımcılarla ilgili bilgiler (Toplam katılımcı sayısı, Yaş ve cinsiyet dağılımı, Çalışma alanları, Katıldıkları bölge/il vs):

Toplamda 140'ı yurt dışından olmak üzere 250 katılımcı. Tüm katılımcı sivil toplum kuruluşu temsilcileri engellilikle ilgili çalışmalar yapmaktadır. Ayrıca engellilikle ilgili özel sektör temsilcileri ve kamu çalışanları da toplantılara iştirak etmişlerdir.

Katılımcı ülkeler şöyledir: Amerika, **Avustralya**, Almanya, **Arnavutluk**, Afganistan, **Azerbaycan**, Birleşik Arap Emirlikleri, **Belize**, Bosna Hersek, **Burundi**, Burkina Faso, Çin, **Ekvator Cumhuriyeti**, Endonezya, **Etyopya**, Gana, **Gine Cumhuriyeti**, Gürcistan, **Haiti**, Hindistan, **Hırvatistan**, Hollanda, **Honduras**, Fransa, **İngiltere**, İran, **Irak**, Kazakistan, **Kamerun**, Kanada, **Karadağ**, Kenya, **Kosova**, Kuveyt, **Lübnan**, Macaristan, **Madagaskar**, Malezya, **Mali**, Makedonya, **Mısır**, Moğolistan, **Mozambik**, Nepal, **Pakistan**, Ruanda, **Rusya**, San Marino, **Sırbistan**, Somali, **Slovakya**, Sudan, **Tacikistan**, Tanzanya, **Ürdün**, Yeni Zelanda, **Yunanistan**, Zambia

Objectives of performed activity/training/event:

Etkinlik/toplantı/ eğitimin amaçları: Dünya Engelliler Birliği projesi sayıları 1 milyarı aşan engellilerin nitelikli temsil edilerek sorunlarının çözümünde somut adımlar atılmasına yönelik küresel bir örgütlenme hareketidir. Bu amaçla Dünya Engelliler Vakfı'nın öncülüğünde Türkiye'deki engelli kuruluşlarının bir araya gelmesi sağlanmış ve Dünya Engelliler Birliği Ulusal Engelliler Platformu DEBUEP oluşturulmuştur. Dünya Engelliler Vakfı'nın sekreteryası ve DEBUEP'in organizasyonu ile 4-6 Mart 2011 tarihlerinde 43 ülkeden 138 sivil toplum kuruluşunun katılımı ile Dünya Engellilik Sempozyumu ve Dünya Engelliler Birliği Çalıştayı gerçekleştirilerek Birliğin kuruluşuna yönelik ilk ve büyük bir adım atılmıştır.

22 Ekim 2011 tarihinde ise 65 ülkenin sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri bir araya gelerek Dünya Engelliler Birliği Kurultayı'nı gerçekleştirmiştir. Kurultay'da birliğin resmi tüzüğü değerlendirilerek imzalanmış, geçici organ seçimleri yapılarak birlik hak hüviyeti kazanmıştır.

23 Ekim 2011 tarihinde gerçekleştirilen Evrensel Tasarım Çalıştayı, engellilerin yaşamlarında karşılaştıkları en büyük sorunlardan biri olan erişilebilirliğin sağlanarak standartların belirlenmesine yönelik araştırma ve çalışmaların paylaşılması, bu konuda yapılması gerekenlerin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır.

- (a) Ulusal ve toplum bazlı üye kuruluşlar yoluyla ve BM Engelli Hakları Sözleşmesinin kılavuzluğunda engellilerin insan hakları konusunda bilinçliliği arttırmayı;
- (b) Engellilerin doğuştan gelen onuru ve tüm insan hakları ve temel özgürlüklerden tam olarak yararlanmalarının tanınmasını teşvik etmeyi;
- (c) Engelliliği, engelli kişi ile dışsal engeller arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak algılayan engelliliğin sosyal modelini teşvik etmeyi ve bu modelin tüm devletler tarafından kabul edilmesi yönünde çalışmayı;
- (d) Engellilerin tüm insan hakları ve temel özgürlüklere tam ve etkin katılımını sınırlayan sosyal, ekonomik, hukuki, siyasi ve çevresel engelleri belirlemeyi ve ortadan kaldırılmalarını kolaylaştırmayı;
- (e) Engelli haklarının ilerlemesini ve Engelliler için evrensel standartlara göre uygulanmasını sağlamayı;
- (f) Üyeleri arasında ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmeyi, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmayı, diyalog ve karşılıklı değişimi teşvik etmeyi; ve
- (g) Uzmanlaşmış Kuruluşlar dahil olmak üzere tüm Engelli kuruluşları aracılığıyla Engellilerin yaşam kalitesini iyileştirmeyi amaçlar.

İmzalanan tüzük ile birliğin temel ilkeleri ise şöyle belirlenmiştir:

- (a) Kişinin onuru ve kendi seçimlerini yapma özgürlüğü de dâhil olmak üzere bireysel özerkliği ve kişilerin bağımsızlığına saygı gösterilmesi, ayrımcılık yapılmaması ve eşitlik;
- (b) Engellilerin tüm haklarını kullanmalarını sınırlayan sosyal, ekonomik, hukuki, siyasi ve çevresel engellerin ortadan kaldırılması;
- (c) Engelli kadınlara eşitlik ve Engelli kadınların güçlendirilmeleri;
- (d) Engelli çocukların devinen kapasitesine ve kimliklerini koruma hakkına saygı gösterilmesi;
- (e) Engellilerin topluma tam ve etkin bir biçimde katılımı ve dâhil olmaları;
- (f) Engellilerin istismar, şiddet ve tacize maruz bırakılmaması;
- (g) Engellilerin eğitim, sağlık, ekonomik ve teknolojik olanaklarından etkili ve eşit olarak yararlanması;
- (h) Engellilerin insan hakları durumu ve karşılaştıkları ayrımcılık hakkında toplumun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılması.

Birlik, amaçlarına ulaşılması için gerekli tüm etkin önlemleri alacaktır. Birlik, bu amaçla özellikle sağlık, istihdam, eğitim ve sosyal hizmetler alanındaki kapsamlı uyum ve rehabilitasyon hizmetleri ve programları düzenlenmesi konusunda çalışmalar yapacaktır. Birlik, Engellilerin diğer kişiler ile eşit bir şekilde, Engellilerce bütünüyle erişilebilir bir işgücü piyasasında çalışma hakkına sahip olduklarını kabul etmektedir. Birlik, özellikle Engellilerin etkin bir şekilde çalışma hakkından yararlanmasını sağlayacak politikaların geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi için azami gayreti gösterecektir. Birlik, Engellilerin kendileri ve aileleri için yeterli gıda, giyecek ve konut dâhil olmak üzere insani bir yaşam standardına sahip olma ve yaşam koşullarının sürekli olarak iyileştirilmesine olanak sağlama hakkına sahip olduklarını kabul etmektedir. Üyeler ve Ortak Üyeler, bu hakların gerçekleştirilmesinin teşvik edilmesi, korunması ve bu konuda gerekli adımların atılması için azami çaba sarf edeceklerdir. Birlik, Engellilere siyasi hakları ve bu haklardan diğer kişiler ile eşit bir şekilde yararlanma fırsatının yönetimlerce tanınmasının sağlanması için azami çaba sarf edecektir. Ayrıca Birlik, Engellilerin sosyal, kültürel, dini alanlarda ve hayatın diğer tüm alanlarında, yaşama engelsiz kişiler ile eşit ve adil bir şekilde katılma hakkını kabul etmektedir. Birlik, yukarıda bahsi geçen hususların gerçekleştirilmesi için ulusal yönetimlerce gerekli bütün önlemlerin alınması için azami çaba sarf edecektir.

Technical Assistance for
Civil Society Organisations

This project is funded
by the European Union.

Üyeler ve Ortak Üyeler Birliği amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik ulusal çalışmaların desteklenmesinde uluslararası işbirliği ile bu işbirliğinin teşvik edilmesinin önemini, ve tüm Engellilerin insan hakları ve temel özgürlüklerinin geliştirilmesini kabul etmektedirler. Bu amaçla Üyeler ve Ortak Üyeler, uluslararası işbirliğini geliştirici uygun faaliyetlerde bulunacaklardır.

Short description of agenda / flow of the performed activity:

Gündemin kısa açıklaması/ Etkinlik/toplantı/ eğitimin akışı: 22 Ekim 2011 tarihinde Dünya Engelliler Birliği Kurultayı yapılmıştır. Dünyanın 6 kıtasından 65 ülkenin engellilikle ilgili sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı kurultayda kurulacak Birliğin tüzüğü oylanmış, imzalanmış ve geçici organ seçimleri yapılmıştır.

23 Ekim 2011 tarihinde ise yerli ve yabancı akademisyenler ve konunun ilgilileri ile Evrensel Tasarım Çalıştayı yapılmıştır.

Evaluation of the activity (the results of the evaluation survey if distributed):

Etkinlik/toplantı/ eğitimin genel değerlendirmesi (dağıtıldı ise değerlendirme anketi sonuçları)
Kurultay ve çalıştay süresince tüm katılımcıların aktif katılımı gözlenmiştir. 65 ülkeden gelen sivil toplum kuruluşu temsilcileri toplantılar ve paneller süresince etkili davranmışlardır. Kurultay ve çalıştay süresince gündemin interaktif ortamda tüm boyutlarıyla tartışılması sağlanmıştır.

List of materials/ handouts delivered to participants:

Katılımcılara dağıtılan dökümanlar: Katılımcılara içerisinde Dünya Engelliler Vakfı'nın ve projelerinin, Dünya Engelliler Birliği Ulusal Engelliler Platformu DEBUEP'in anlatıldığı Dünya Engelliler Birliği tüzüğünün ve üye kuruluşların bilgilerinin olduğu Türkçe-İngilizce 64 sayfalık katalog, Türkçe-İngilizce etkinlik programı, kültür ajandası, Dünya Engelliler Birliği proje dosyası, 1982 BM Engelliler için Eylem Planı, 1993 BM Engelli Hakları Sözleşmesi metinleri dağıtılmıştır.

Recommendations for the future:

Geleceğe yönelik öneriler: Kurultay sonrasında Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre sayısı bir milyarı bulan engellilerin tüm dünyada karşılaştıkları sorunların çözümüne yönelik acil ve somut adımların atılması gerekliliği vurgulanmış ve Dünya Engelliler Birliği'nin bu sorunların ortadan kaldırılması için sistemli ve etkili çalışmasının gerekliliği belirtilmiştir.

Yerel ve merkezi yönetimlerin, fiziki şartların herkese uygun hale getirilmesi konusunda çalışmalarını tüm ilgili yapılarla birlikte hızlandırması amacıyla kamuoyu oluşturulmalıdır.